

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie en de Helpdesk Ontmoetingscentra

Jaargang 11, nr. 2, december 2022

Redactie: C. Osinga, R.M. Dröes

Insturen kopij: ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl

Website Helpdesk Ontmoetingscentra: www.ontmoetingscentradementie.nl

Redactioneel

In deze donkere dagen voor de Kerst en de kortste dag al weer in aantocht, zijn er toch heel wat lichtpuntjes te melden. Allereerst natuurlijk de gestage groei van ontmoetingscentra. Ook in 2022 zijn er weer nieuwe centra bijgekomen in ons land, maar ook in andere landen in Europa, zoals Engeland en Italië, en andere delen van de wereld: Singapore, Japan en zelfs een eerste ontmoetingscentrum in Zimbabwe! (zie MeetingDem.eu).

In deze nieuwsbrief kunt u lezen over nieuwe initiatieven bij ontmoetingscentra, zoals een kook- en eetclub, Online ontmoetingen, diner voor twee, maar ook leuke uitjes die zijn ondernomen, zoals een bezoek aan de indrukwekkende World Press Fototentoonstelling en aan de dorpsboerderij in Nieuwkerk. Dit jaar is er weer een nieuwe Dementiemonitor uitgekomen waarin maar liefst 4531 mantelzorgers en voor het eerst ook 455 mensen met dementie zijn ondervraagd over hun behoeften. Verplichte leeskost dus voor alle coördinatoren van Ontmoetingscentra! Bekijk in ieder geval de samenvattende infographics! Opvallend is dat mantelzorgers aangeven dat dagactiviteiten zeer belangrijk zijn, terwijl 75% van de mensen met dementie niet gebruik maakt van het aanbod van dagactiviteiten, deels omdat men niet van het bestaan weet. Hier is dus nog wel wat werk aan de winkel, ook voor Ontmoetingscentra!

Oktober 2022 hield prof Rose-Marie Dröes, oprichter van de Ontmoetingscentra en voorzitter van de Landelijke Werkgroep Ontmoetingscentra, haar afscheidsrede in de Aula van de Vrije Universiteit vanwege haar emeritaat. Joke Bos blikt terug op dit feestelijke afscheid, waarbij ook de nieuwe Academische Werkplaats Hulp bij Dementie na de Diagnose officieel van start ging.

In de rubriek Effectieve Zorg en Behandeling bij Dementie wordt een mooie effectstudie naar museumbezoek gepresenteerd met interessante resultaten. En natuurlijk hebben we tot slot weer subsidie-

congres- cadeau, lees-, luister- en kijktips. Genoeg te doen dus tijdens de feestdagen!

We wensen jullie allen een goede Kerst, een gezellig uiteinde en natuurlijk de allerbeste wensen voor een sprankelend en vrolijk 2023!

De redactie

Oproep van de redactie: Staat uw OC correct op onze website?

Regelmatig blijken adres, openstelling of contactgegevens van Ontmoetingscentra op onze website niet meer te kloppen. Daarom een dringend verzoek aan alle ontmoetingscentra om dit te checken (op onze website) en eventuele wijzigingen zsm aan ons door te geven via ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl.

Bij voorbaat dank!

Nieuwe ontmoetingscentra

De teller van het aantal Ontmoetingscentra in Nederland staat inmiddels op 192! Dat betekent een stijging van 10 ten opzichte van vorig jaar. Er zijn nieuwe centra geopend in Noord-Holland, Zuid-Holland, Gelderland Overijssel (zie de website voor een overzicht). We lichten er een aantal uit.

Amsterdam: Naast het centrum in Buurthuis de Meeuw op de Meeuwenlaan en in buurthuis de Evenaar in de Molenwijk, heeft Combiwel recent een derde ontmoetingscentrum geopend in Amsterdam-Noord. Dit derde centrum bevindt zich in het clubgebouw van de Stellingwegflat, regio Tuindorp Oostzaan (Stellingweg 343 1035 EV, Amsterdam). Centraal gelegen naast het winkelcentrum Molenwijk is deze locatie zowel met het openbaar vervoer als met de auto goed bereikbaar. Vooralsnog zal deze nieuwe locatie alleen op dinsdag geopend zijn. Meer informatie is terug te vinden op: www.020levenmetdementie.nl

Koudekerk aan den Rijn: Op 30 november heeft ActiVite - onder de vlag van Tom in de buurt - de deuren van een nieuw Ontmoetingscentrum (OC) in Koudekerk aan den Rijn geopend. En dat is meteen

ook een mijlpaal, want dit is het 15e OC van ActiVite in de regio! Het nieuwe OC is gevestigd in het Inloophuis Koudekerk aan het Arie Hogenespad 1 en is vanaf 30 november iedere maandag en woensdag geopend van 10.00 tot 15.30 uur.

Sassenheim: Afgelopen februari vond de officiële opening plaats van de nieuwste vestigingen van Langeveldshof Sassenheim. Langeveldshof is een gezellig ontmoetingscentrum. Je vindt er saamhorigheid, creativiteit, gezond bewegen én lekker eten. In 2019 werd het eerste OC opgestart in Lisse (Heereweg 253 2161 BH, Lisse) en nu zijn daar dus twee locaties bijgekomen in Sassenheim. De ene locatie bevindt zich aan de J.P. Gouverneurlaan 40 en is geopend op donderdag en vrijdag, en binnenkort ook op woensdag. De andere locatie is aan het Voorhavenkwartier 76 en is geopend op maandag en dinsdag. De locaties zijn te bereiken via email sassenheim@langeveldshof.nl of tel. 06-12357578. Deelnemers van Langeveldshof hebben vaak beginnende dementie of lichte psychiatrische problematiek, maar iedereen die zich in het OC thuis voelt kan zich aanmelden. Gebaseerd op behoefte en voorkeuren worden vaste groepen van deelnemers en vrijwilligers samengesteld. Zo leert men elkaar kennen en naar elkaar omzien.

Meer informatie: <https://www.langeveldshof.nl/>

Ommen: Ook in Overijssel hebben ze niet stilgezeten. Sinds februari is vanuit Stichting Evenmens 'Kom d'r in Ommen' geopend. 'Kom d'r in' is er vooral voor ontspanning, ontmoeting en gezelligheid. Mantelzorgers krijgen, als daar behoefte aan is, de ruimte om over hun situatie te praten. Partners, familieleden, vrienden of bekenden zijn ook welkom. Ze werken niet vanuit de beperking, maar gaan uit van dat wat mogelijk is. Het ontmoetingscentrum bevindt zich in de Bouwstraat 23, 7731 CP in Ommen en is elke maandag geopend van 10.00 - 12.00. Het ontmoetingscentrum is te bereiken via tel. 0548-638830.

We wensen de nieuwe Ontmoetingscentra veel succes!

Kent u in uw regio of elders nieuwe Ontmoetingscentra die nog niet op onze website staan vermeld, dan kunt u deze per email melden bij de helpdesk (ontmoetingscentra@amsterdamumc.nl). Wij nemen dan contact met deze centra op.

Ontmoetingscentra Internationaal

In 2022 zijn er ook in andere landen weer heel wat nieuwe ontmoetingscentra bijgekomen. Zo zijn er inmiddels 50 ontmoetingscentra in Engeland en Schotland, 18 centra in Italië, 4 centra in Singapore, meer dan 100 centra in Japan, en een eerste ontmoetingscentrum in Zimbabwe. Blijf op de hoogte van

deze internationale ontwikkelingen via de MeetingDem Network website of de nieuwsbrief www.meetingdem.eu.

Nieuws uit de Ontmoetingscentra

Kook- en eetclub: avondprogramma in het OC

Bij ontmoetingscentrum Zeestroom in IJmuiden van Zorgbalans zijn ze onlangs gestart met een nieuwe groep, "kook- en eetclub - samen is het leuker". Wat deze groep bijzonder maakt is dat de deelnemers starten om 13.30, samen een maaltijd maken, eten en rond 19.30 uur weer naar huis gaan.

Voor deelnemers die moeite hebben om in de ochtend op te starten is dat erg prettig en op deze manier hopen we ook de druk op de thuiszorg wat te verminderen. Begin november was de eerste editie met maar liefst 8 deelnemers. Het was een groot succes! Er wordt zelfs al gedacht aan uitbreiding. Zo is het idee om in de toekomst ook voor buurtbewoners te koken! *Annemiek Denneman-de Jeu, programmacoördinator OC de Zeestroom en Bloemenstroom*

Aftrap Ontmoetingen Online voor mensen met dementie op Wereld Alzheimer Dag

Op 21 september was het Wereld Alzheimer Dag. Het thema dit jaar was Samen op Pad. Een mooie dag om een nieuw initiatief te starten voor mensen met dementie en hun naasten: Ontmoetingen Online. Vanaf 21 september tot eind december komt een (kleine) groep mensen met dementie en eventueel hun naasten, wekelijks online bij elkaar. Het initiatief is gericht op mensen die het leuk vinden om deel te nemen aan culturele activiteiten en sociaal betrokken te zijn, maar die niet (altijd) fysiek in staat zijn om dat te doen. Via het online platform Ontmoetingen Online ontmoeten ze elkaar vanuit hun eigen huis. Wethouder Anne Marie van de Poll was bij de eerste bijeenkomst aanwezig.

Het is eenvoudig om deel te nemen via een tablet, computer of televisie. De verbinding wordt opgezet door een expert die uitlegt hoe het werkt. Voor de ontmoetingen is een speciaal afgesloten kanaal opgezet, waarmee ze door videobellen met elkaar kunnen praten, ervaringen delen en meegenomen worden op stap door de buurt.

Vrijwilligers nemen de groep wekelijks vanuit hun eigen huis mee naar buiten. Zo brachten ze een bezoek aan molen De Valk, een kaasboerderij, een fruit-teler of 'wandelden' ze naar de moestuin. Dit roept allerlei herinneringen op bij de deelnemers en de ontmoetingen worden als zeer positief ervaren.

Marjon de Jong vermaakte de deelnemers, die vanuit 't Bakkershuis meekeken, met hoe zij het Stadspark van Montfoort bezocht. Een vrijwilliger: "Het is fantastisch te zien hoe de mensen er naar uit kijken om erop uit te gaan en elkaar weer te zien. Er zijn nieuwe vriendschappen ontstaan." De online ontmoetingen zijn er voor iedereen die op deze manier graag anderen willen ontmoeten. *Marjon de Jong, programmacoördinator 't Bakkershuis*

Tamara van Ark, dementierapporteur op bezoek in 't Bakkershuis

Tamara van Ark, dementierapporteur van Alzheimer Nederland bracht op maandag 17 oktober een bezoek aan Ontmoetingscentrum 't Bakkershuis in Montfoort. Dat deed zij samen met de beleidssecretaris Anne de Boer. Zij gaan een jaar lang het land in om uit de praktijk verhalen en ervaringen te horen en op te tekenen. Daarnaast voeren zij gesprekken met mensen met dementie, mantelzorgers en vrijwilligers, maar ook met gemeenten en zorgverzekeraars en zorgprofessionals. ([Link naar het artikel](#) in de regionale krant 'De IJsselbode'). *Marjon de Jong, programmacoördinator 't Bakkershuis*

World Press verbindt de wereld met verhalen die er toe doen

Van 23-9 t/m 13-10 was in Hulst de World Press Photo-tentoonstelling. Een expositie van indrukwekkende

nieuwsfoto's van het afgelopen jaar. In drie groepjes zijn we er vanuit OC de Zoutvliet heen geweest en... indrukwekkend was het zeker! Er hingen foto's over o.a. de oorlog in Oekraïne, de gevolgen van Covid, de ontbossing van het Tropisch regenwoud, de bestorming van het Capitool etc. Er werd gekeken, geluisterd, gepraat en soms werden we letterlijk stil. Bij het weggaan gaf iedereen aan dat ze blij waren dat ze waren geweest. Eén deelnemer gaf aan dat dit soort uitjes hen bij de les houdt; 'de les van het leven'... Zittend aan de lunch keek iedereen terug op een geslaagd uitje.

Petra Geus, Coördinator SVRZ De Bilde

Diner voor twee

Donderdag 1 september vond in Ontmoetingscentrum Hofstroom een bijzondere avond plaats: Diner voor Twee. Een gezellige culinaire avond waarbij mensen met een hapereend brein - clubleden van Hofstroom en deelnemers van het Sociale Benaderingsteam - samen met een gast uit eten gaan bij Hofstroom. Dit keer stond in het teken van Italië. Chef kok Gerrardo, zoon van een van de clubleden van Hofstroom, toverde een heerlijk Italiaans drie-gangen menu op tafel en Monique Kort (medewerker OC Hofstroom) en Suzanne van Teeseling (medewerker Sociale Benaderingsteam) waren de gastdames.

Met op de achtergrond 'trattoria Italia' muziek zat de Italiaanse sfeer er goed in. Met Diner voor Twee bieden Hofstroom en het Sociale Benaderingsteam

Oost mensen met een hapereend brein en een gast (vaak een mantelzorger) een ontspannen avond uit. Tevens kan dit drempelverlagend werken om kennis te maken met het ontmoetingscentrum of het Sociale Benaderingsteam. Wij kijken terug op een geslaagde avond! 3 november is de volgende keer, we gaan dit 1 keer twee maanden organiseren.

Sabine van Haastrecht-Pompe, programmacoördinator Ontmoetingscentrum Hofstroom

Op bezoek bij dorpsboerderij in Nieuwkoop

Het Ontmoetingscentrum Dementie Nieuwkoop ligt vlakbij onze dorpsboerderij. Iedere woensdag is de dorpsboerderij open en iedereen is er welkom. Regelmatig gaan wij er met onze bezoekers een kijkje nemen. Onze bezoekers mogen de geiten en schapen dan een stukje appel geven. Er zijn veel dieren, zoals eekhoorntjes, kippen, ganzen en zelfs een ooievaar. Ook zijn we er welkom om een kopje koffie te drinken. Een leuk uitje en lekker dichtbij!

Conny de Baat, Medewerker OCD Nieuwkoop

Stage in Suriname bij Stichting Wiesje

Mijn naam is Björn Hekke (37). Ik werk 20 jaar in de ouderenzorg, nu als coördinator dagcentra.

In het kader van mijn opleiding Bachelor Social Work aan de HvA heb ik als toekomstig beroepsbeoefenaar voor een stage in Suriname gekozen. Als coördinator werk ik 5,5 maand bij het dagcentrum/ ontmoetingscentrum van Stichting Wiesje in Paramaribo. De stichting neemt deel aan het MEETINGDEM Netwerk en heeft een woonhuis, kenniscentrum en dagcentrum voor ouderen met dementie volgens belevingsgericht

zorgmodel en biedt ook ondersteuning aan mantelzorgers.

Sinds 10 jaar wordt in Suriname dementie steeds meer erkend en gediagnosticeerd als Major Neurocognitieve stoornis. Door ontwikkeling en professionalisering verdwijnen langzaam aan taboes en wordt dementie bespreekbaar. Mijn opdracht is om medewerkers van het dagcentrum te scholen in belevingsgerichte zorg volgens het theoretisch kader met cognitieve domeinen binnen dementie gekoppeld aan activiteiten. De domeinen zijn taal (T), praxis (P), geheugen (G), zintuiglijke activering (Z), motoriek (M), numeriek (N) en sociaal geheugen (S). Voorbeelden van activiteiten zijn: Spreekwoorden en gezegdes (T), zelfstandig broodje smeren (P) bakactiviteit (Z), ROT vragenspel (G), bewegen (M), cijferspel (N), groepsgesprek over Onafhankelijkheidsdag in Suriname (S). Ik zet hierbij mijn kennis en ervaring in.

Ik implementeer, professionaliseer en regisseer het structureel activiteitenprogramma, mantelzorgcontact en multidisciplinaire samenwerking. De interculturele zorg- en dienstverlening vanuit een collectieve samenleving waarbij familie, eten, muziek, geloof en rituelen essentieel zijn neem ik mee terug naar Nederland. Binnenlandse excursies hebben mij veel geleerd over geschiedenis, diversiteit en cohesie tussen bevolkingsgroepen. Dagelijks ervaar ik de keerzijde van een ontwikkelingsland met complexe maatschappelijke problemen en uitdagingen. Ik werk vanuit de basisbehoeften. Alle gebeurtenissen ervaar ik als leerervaring en levenslessen die ik terug in Nederland kan integreren in de dagelijkse praktijk.

Nieuws Algemeen

Afscheid prof. dr. Rose-Marie Dröes

Op 11 oktober 2022 hield Rose-Marie Dröes, oprichter van de Ontmoetingscentra in Nederland, haar afscheidsrede als hoogleraar. Haar wens was dat de psychosociale visie die zij ontwikkeld heeft en heeft uitgerold over de wereld goed geborgd zou zijn na haar afscheid. Om die reden was er voor de afscheidsrede een minisymposium georganiseerd als officiële start van de Academische Werkplaats hulp bij dementie na de diagnose. De basis van de Academische Werkplaats is de interdisciplinaire samenwerking tussen praktijk en wetenschap. Vanuit de behoeften van de doelgroep werken zij aan een persoonsgerichte en dementievriendelijke benadering in de verschillende contexten/settings (zorg en welzijn) en verbreding van kennis en kunde.

In het eerste gedeelte van het symposium werden door de betrokken partners (zorg, welzijn, wetenschap) boeiende presentaties gehouden waar de zaal

op kon reageren. Uiteindelijk werd de samenwerkingsovereenkomst onder luid applaus door het managementteam met vertegenwoordigers van de betrokken organisaties getekend. Tegelijkertijd werd ook de Website van de Academische Werkplaats gelanceerd.

Het managementteam van de Academische Werkplaats ondertekent het samenwerkingscontract (van li naar re: C Schmidt, Kennemerhart, R Gobbens, Inholland/ Zonnehuisgroep, S Sikkes, VU, M de Vries, Combiwel Buurtwerk, RM Dröes, VUmc)

Na de pauze werden verschillende al lopende samenwerkingsprojecten gepresenteerd, zoals FindMyApps, Gekend in het Verpleeghuis en het Momant project.

Om 15.45 uur was het dan zo ver, het orgel begon te spelen en wij traden de aula binnen. Daarna kwamen Rose-Marie en alle hoogleraren binnen. Het was een statig moment hoewel ik wist dat de inloopmuziek niet haar keuze was. Rose-Marie had eigenlijk op een luchtige en vrolijke manier met orgelmuziek van Puccini haar afscheid willen beginnen. Gelukkig is die muziek later nog naar ons toegestuurd, alsook de muziek van Placido Domingo die zij na afloop van de rede graag had gehoord, zodat wij konden voelen wat haar intentie was. Dat tekent Rose-Marie, gevoel en visie zijn bij haar geïntegreerd. In haar rede werd dat maar al te duidelijk. De titel sprak voor zich "Gekend en Erkend". De rede ging door haar werkzame leven heen en haar eigen levenservaringen werden daar in opgenomen. Dat heeft haar weg bepaald. De subtitel "Het belang en de waarde van Psychosociale hulpverlening bij dementie" werd in een bevlogen rede gepresenteerd (download de rede [hier](#)).

De grote verrassing werd door Flora Breemer, lid van het stadsdeelbestuur Amsterdam Zuid, aan Rose-Marie uitgereikt. Zij ontving, voor haar jarenlange intensieve inzet voor Amsterdam en de verspreiding van het Amsterdamse Ontmoetingscentra-model om de zorg voor mensen met dementie en hun mantelzorgers te verbeteren de Frans Banninck Cocqpenning. Zij kreeg deze onderscheiding van de stad Amster-

dam vanwege haar inzet voor het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met dementie.

In 1993 werden de eerste Ontmoetingscentra opgezet, die uiteindelijk 'best-practice' werden en de wereld overgingen. Naast haar academische prestaties heeft zij ook veel studenten, professionals, bestuur-

Rose-Marie Dröes ontvangt de Frans Banninck Cocqpenning uit handen van Flora Breemer, lid dagelijks bestuur stadsdeel Amsterdam-Zuid.

ders en vrijwilligers geïnspireerd met haar inzichten en ervaringen. Na het dankwoord van Rose-Marie was het tijd voor de receptie en zagen wij een opgeluchte en trotse Rose-Marie.

Joke Bos, oud-programmacoördinator AOC De Pijp

Academische werkplaats Hulp bij Dementie na de diagnose gelanceerd!

Vroegtijdiger diagnoses en een te verwachten schrijnend personeelstekort in de zorg voor het toenemend aantal mensen met dementie thuis maken tijdiger psychosociale ondersteuning en de inzet van slimme technologie noodzakelijk om crises te voorkomen.

VUmc, VU, Inholland, Kennemerhart, Zonnehuisgroep en Combiwel Buurtwerk slaan de handen ineen met een nieuw initiatief om hier samen met regionale en landelijke partners vorm aan te geven: de Academische Werkplaats Hulp bij Dementie na de Diagnose (Interesse? Ga naar [de website](#)).

Het doel van de Academische Werkplaats is wetenschappelijk onderzoek en onderwijs op het gebied van zorg en ondersteuning bij dementie te bevorderen en te verankeren in de zorg- en welzijnspraktijk en daarmee bij te dragen aan het verbeteren van a) de zorg en ondersteuning voor, en kwaliteit van leven van thuiswonende mensen met dementie en hun mantelzorgers in verschillende stadia van de dementie, en b) de deskundigheid van zorg- en welzijnsprofessionals en vrijwilligers in de zorg en ondersteuning na de diagnose.

De ambitie is een brug te slaan tussen kennisinstellingen (universiteit, hogeschool) en de dagelijkse zorg-

en welzijnspraktijk door uitwisseling tussen wetenschap en praktijk. De Academische Werkplaats HDD is officieel op 11 oktober j.l. gelanceerd tijdens een minisymposium in de Vrije Universiteit ter gelegenheid van het afscheid van prof.dr Rose-Marie Dröes, hoogleraar psychosociale hulpverlening bij dementie. Website: www.vumc.nl/AWHDD

Resultaten van de Dementiemonitor 2022

De 8ste editie van de Dementiemonitor van Alzheimer Nederland en het Nederlands Instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel) is uit. Dit onderzoek wordt iedere twee jaar gehouden om inzicht te krijgen in wat er onder mantelzorgers leeft. Voor het eerst hebben naast 4.531 mantelzorgers ook 455 mensen met dementie deelgenomen. Zo kunnen we beter opkomen voor de belangen van zowel mantelzorgers als voor de mensen waar zij voor zorgen.

Uit de resultaten blijkt dat mantelzorgers nog steeds zwaar belast zijn. 68% van de mantelzorgers heeft problemen om dagelijkse activiteiten te combineren met zorgtaken. Ook geven mantelzorgers aan dat casemanagement dementie, groepsactiviteiten voor de naaste met dementie en hulp bij huishouden de top 3 vormen van noodzakelijke professionele zorg in de thuissituatie.

De resultaten van de mensen met dementie laten zien dat sociale contacten, in beweging blijven, passende activiteiten, begrip en respect vanuit de omgeving en hulp bij vervoer nodig zijn om langer mee te kunnen blijven doen in de samenleving.

Wat is er nodig om langer mee te blijven doen in de samenleving?

The infographic is titled "TOP 5" and lists five key needs for people with dementia to remain in society. It includes a quote from a participant and icons for each point.

TOP 5

- Sociale contacten**: Icon of two people talking.
- In beweging blijven**: Icon of a person walking with a cane.
- Passende activiteiten**: Icon of two people in chef hats behind a counter.
- Begrip en respect omgeving**: Icon of two hands holding a heart.
- Hulp bij vervoer**: Icon of a van with a heart on the side.

“Voor mij is het belangrijk dat ik regelmatig persoonlijk contact heb met andere mensen aan wie ik vragen kan stellen over problemen waar ik tegenaan loop. Ik woon alleen en heb iemand nodig aan wie ik hulp kan vragen.”

-Eén van de deelnemers

Ruim een kwart van de mensen met dementie voelt zich vaak eenzaam en ongeveer een derde heeft geen goede kwaliteit van leven. Opvallend is dat driekwart van de mensen met dementie geen gebruik maakt van

dagbesteding of niet weet wat het is. Het zou mooi zijn als meer mensen een ontmoetingscentrum in de buurt weten te vinden om eenzaamheid te verminderen en hun kwaliteit van leven te verbeteren.

Bekijk alle resultaten van de Dementiemonitor 2022 via [deze link](#).

Langer meedoen doen we samen

Op maandag 31 oktober jongstleden organiseerde het ministerie van VWS en Alzheimer Nederland het Nationaal Dementiecongres. Het congres was gratis toegankelijk en vond plaats in de De Doelen in Rotterdam. Na een rijke lunch begaven we ons naar de plenaire zaal. Daar werden we welkom geheten door de dagvoorzitter. Toen er werd gevraagd wie er in de zaal zaten, viel het op dat er een aanzienlijk deel van de aanwezigen bestond uit mantelzorgers en mensen met dementie zelf. Mooi om te merken dat dit steeds normaler wordt, want: langer meedoen doen we samen!

Minister voor Langdurige Zorg en Sport, Conny Helder, hield de openingspeech waarin ze uiteenzette dat we een grote uitdaging hebben om als samenleving mensen met dementie de ruimte te geven om mee te blijven doen, en hen ook zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Daarna volgde een mooi tweegesprek tussen Saskia Danen en haar vriendin Christa Reinhoudt. Christa kreeg op haar 47e dementie en vertelt over haar ervaringen met de ziekte. Een persoonlijk en humoristisch verhaal waarin ze onder andere vertelde dat het belangrijk is om geen drie vragen in één keer te stellen. Daarna volgden deelsessies.

Ik was aanwezig bij een deelsessie over Intimiteit en seksualiteit bij dementie. De boodschap van Frans Hoogeveen was duidelijk: de behoefte aan intimiteit en seksualiteit wordt niet minder naarmate we ouder worden en ook niet als we dementie hebben. Het is belangrijk oog te hebben voor iemands behoeften hieraan, en te zoeken naar manieren om geborgenheid te bieden. Vervolgens was ik bij een deelsessie over Beter thuis met dementie, een prachtige interventie uit Australië, die doorontwikkeld en onderzocht is door Betty Birkenhäger van Stichting Laurens. Het is een cursusweek op een vakantielocatie waar stellen waarvan één van de partners dementie heeft samen naartoe kunnen. De partners met dementie neemt deel aan een recreatief programma en enkele workshops. De partner die voor hem/haar zorgt krijgt een week lang allerlei workshops over het zorgen voor je partner. Het Expertisecentrum Dementie van ActiVite en Topaz, waar ik als projectleider voor werk, heeft deze (bewezen effectieve) interventie inmiddels ook ingevoerd en kon in de sessie ook wat van haar positieve ervaringen delen.

Uiteindelijk sloten we in het plenaire deel af met een gesprek met Katherine Ruitinga over het programma Samen Dementievriendelijk, Rose-Marie Dröes vertelde over de positieve effecten van Ontmoetingscentra 3.0 en het zoeken van mogelijkheden om iemands talent centraal te stellen. Wat volgens mij daarna weer een aan-de-tafel-gesprek moest worden, werd een pleidooi van Adelheid Roosen om mensen met dementie als mens te zien. Om haar woorden kracht bij te zetten ging ze erbij staan en volgde er een uitgebreide monoloog over het belang om niet het instituut met regels centraal te stellen, maar de mens met dementie. Hiermee eindigde de dag en ging ik de volgende dag weer met de nodige inspiratie verder met mijn werk en kijk ik vooral ook terug op een aantal mooie gesprekken die ik tussendoor met andere deelnemers had.

Marijke van Haeften- van Dijk, Programmamanager dementie bij ActiVite

24 Cursisten geslaagd!

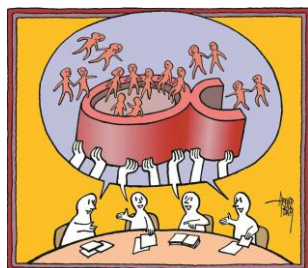
De cursus voor personeel van Ontmoetingscentra was dit jaar weer een groot succes met 24 deelnemers die tot het einde toe enthousiast hebben deelgenomen. Dit jaar werd de cursus deels online (eerste drie lesdagen en vier vervolgbijeenkomsten) en deels fysiek in Amsterdam georganiseerd (twee lesdagen Inleiding psychomotorische therapie en laatste vervolgbijeenkomst). De cursus werd op 29 november afgesloten met feestelijk gebak en uitreiking van de certificaten. Langs deze weg feliciteren we allen cursisten nogmaals van harte!

Cursisten Cursus Personeel Ontmoetingscentra 2022

Cursus Personeel Ontmoetingscentra 2023: Meld je aan!

De cursus voor personeel Ontmoetingscentra 2022 is net afgelopen, maar de volgende editie staat al weer bijna voor de deur. De cursusorganisatie is overgenomen door Gerion VUmc en de

locatie is veranderd van Amsterdam naar het gebouw van Alzheimer Nederland in Amersfoort (vlak naast het treinstation). We hopen hiermee ook meer deelnemers uit het oosten van het land te kunnen betrekken! De totale cursus leidt op tot een goede uitvoering van de functie van programmacoördinator van het ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun naasten. De cursus, of losse onderdelen hiervan, staat ook open voor andere personeelsleden van het ontmoetingscentrum. De cursus bestaat uit vier lesdagen en 5 (online) vervolgbijeenkomsten van elk een dagdeel en loopt van 31 januari t/m 28 november 2023. Toelating tot de opleiding is mogelijk met een relevante HBO vooropleiding of vergelijkbaar niveau op basis van eerder verworven competenties. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Franka Meiland, cursuscoördinator Gerion VUmc

ZonMw/VWS subsidieoproep Dagactiviteiten

In het eerste kwartaal van 2023 zal de eerste subsidiecall van het ZonMw programma Dagactiviteiten voor mensen met dementie 2023-2025 worden gepubliceerd. Houdt de website van [ZonMw](#) of van [Ontmoetingscentradementie.nl](#) in de gaten! Zowel gemeenten als aanbieders van dagactiviteiten kunnen aanvragen indienen.

Verspreidings- en implementatieproject Ontmoetingscentra 3.0 succesvol afgerond!

De afdeling Psychiatrie van Amsterdam UMC, locatie VUmc, onderzocht in de periode 2016-2019, in samenwerking met Dirkse Anders Zorgen (DAZ), Dementelcoach, Alzheimer Nederland en 24 ontmoetingscentra in verschillende regio's door het hele land, een nieuw, geïndividualiseerd, programma, Ontmoetingscentra 3.0. Hierbij boden ontmoetingscentra in de wijk drie nieuwe interventies aan, namelijk: DementTalent, mensen met dementie doen vrijwilligerswerk op basis van hun talenten en wensen; Dementelcoach, mantelzorgers ontvangen telefonische coaching; en STAR-online, een internet cursus voor mantelzorgers over het omgaan met dementie.

De resultaten van Ontmoetingscentra 3.0 waren zeer positief en kosteneffectief: DementTalent deelnemers hadden minder gedrags- en stemmingsontregelingen en hun mantelzorgers waren minder belast. Mantelzorgers die van Dementelcoach of STAR gebruik maakten waren bovendien gelukkiger dan mantelzorgers die geen ondersteuning ontvingen.

Daarom voerden VUmc, DAZ en Dementelcoach sinds 2020 campagne om dit programma landelijk te verspreiden. Er werden informatieve mailings verstuurd naar managers van Ontmoetingscentra, zorgkantoren en WMO contactpersonen bij gemeenten, internetcolleges georganiseerd, trainingen en cursussen aan-

geboden aan medewerkers van ontmoetingscentra, praktische handleidingen ontwikkeld om de nieuwe interventies uit te voeren, en een [Youtubekanaal](#) Ontmoetingscentra3.0 opgezet met verschillende mooie voorbeelden van het programma en de afzonderlijke interventies. Deze filmpjes zijn zeer bruikbaar om geïnteresseerden, gemeenten en andere subsidiegevers te informeren over de interventies DementTalent, Dementelcoach en STAR e-learning. Maar je kunt er als ontmoetingscentrum zelf ook ideeën door opdoen. Sinds oktober is er een reeks nieuwe filmpjes te zien met ervaringsverhalen over de interventies. Neem eens een kijkje en laat je inspireren! Het implementatie-en-verspreidingsproject is in augustus 2022 succesvol afgerond. In een enquête onder ontmoetingscentra die hebben deelgenomen aan de cursus Ontmoetingscentra 3.0 is gebleken dat meerdere ontmoetingscentra in 2023 met de nieuwe interventies aan de slag gaan. Wij wensen hun heel veel succes daarmee! We willen alle betrokkenen heel hartelijk bedanken voor hun ondersteuning, medewerking, inzet en enthousiasme!

Rose-Marie Dröes, rojectleider VIMP OC3.0 project

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

De online Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie verspreidt kennis uit onderzoek onder diegenen die hier in hun dagelijks leven of werk profijt van kunnen hebben, zoals mensen met dementie, mantelzorgers, zorgprofessionals, zorg- en welzijnsinstellingen en beleidsmakers. De Informatiedesk is vinden via [deze link](#). Een voorbeeld uit de online Informatiedesk Effectieve Zorg & Behandeling bij dementie:

Effect van museumbezoek

In 2018 onderzochten Schall en collega's de effecten van de ARTEMIS interventie. Deze interventie is speciaal ontworpen voor mensen met dementie en hun mantelzorgers en bestaat uit een combinatie van een museumbezoek en een artistieke activiteit. In totaal deden 44 mensen met lichte tot matige dementie en hun mantelzorgers mee met het onderzoek. Ze bezochten eenmaal per week voor een periode van 6 weken het Frankfurter Städel Museum, een museum met een van de belangrijkste kunstverzamelingen van Duitsland. Bij elke visite kregen ze een (nieuwe) rondleiding gevolgd door kunst maken in het atelier. Deelnemers in de controlegroep bezochten het museum zonder rondleiding en activiteit in het atelier. De interventie bleek direct effect te hebben, want het emotioneel welzijn van de deelnemers verbeterde na iedere museumsessie. Na de 6 weken bleek ook de zelfgerapporteerde levenskwaliteit van de ARTEMIS-deelnemers, vergeleken met de controlegroep, te zijn verbeterd, evenals de neuropsychiatrische symptomen depressie, angst en apathie. De resultaten laten

zien dat kunstinterventies in musea het subjectieve welzijn, de stemming en de kwaliteit van leven bij mensen met dementie kunnen verbeteren. Deze veelbelovende psychosociale benadering verdient daarom verdere aandacht in toekomstige studies en implementatie in programma's voor dementiezorg in de gemeenschap.

Schall, A., Tesky, V. A., Adams, A. K., & Pantel, J. (2018). Art museum-based intervention to promote emotional well-being and improve quality of life in people with dementia: The ARTEMIS project. *Dementia*, 17(6), 728-743. <https://doi.org/10.1177/1471301217730451>

Congrestips

Geriatricdag V&VN 2023

De geriatricische zorg is voortdurend in beweging en ontwikkeld zich razendsnel. Om deze vakkennis te delen binnen de beroepsgroep organiseert V&VN Geriatrie en Gerontologie op 10 februari 2023 haar 1e V&VN Geriatricdag in Hart van Holland te Nijkerk. Dé ontmoetingsplek voor leidinggevend, verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten en consultants die op het gebied van geriatrie en ouderenzorg actief zijn. Prijs voor leden 225 euro, voor overigen 250 euro. Meer informatie vind je [hier](#).

Het Dementiecongres 2023

Op donderdag 23 maart 2023 vindt weer een nieuwe editie plaats van het Dementiecongres. In dit congres wordt er onder andere ingegaan op de positieve benadering bij dementie, samenwerking met de mantelzorgers en zijn er verschillende workshops, zoals Zinvolle dagbesteding bij dementie. Het evenement vindt plaats in De Reehorst in Ede en dit congres is bedoeld voor een breed publiek van verpleegkundigen, tot aan praktijkondersteuners en activiteitenbegeleiders. Prijs: 249 euro. Meer informatie over dit congres vind je [hier](#).

Congres Onbegrepen gedrag

Depressie, narcisme, onbegrepen gedrag. Als zorgprofessional is het belangrijk dat je deze psychiatrische gedragingen (her)kent en weet wat de beste manieren zijn om ermee om te gaan. Dat is best een uitdaging. En hoe kun je nou achterhalen of het om een psychiatrische aandoening gaat en niet om iets anders? Het zijn allemaal dingen waar op in wordt gegaan tijdens dit congres. Na afloop van dit congres zul je 'onbegrepen gedrag' beter begrijpen! Het congres vindt plaats op 25 mei in The Colour Kitchen in Utrecht. Prijs: 239 euro. Meer informatie vind je [hier](#).

Een nieuwe generatie ouderen langer thuis - Save the date!

Op dinsdag 13 juni vindt de landelijke conferentie 'Een nieuwe generatie ouderen langer thuis' plaats in Den Bosch. Het programma is nog niet bekend, maar reserveer de dag alvast in de agenda en hou [deze website](#) in de gaten.

Cadeau-, lees-, luister- en kijktips

Grootmoeders keuken!

Een leuk denk- en geheugenspel voor mensen met dementie, waarbij de foto's van ingrediënten bij bepaalde gerechten gezocht moeten worden. Net alsof ze weer in de keuken staan. Prijs: €97,40, Te koop bij: [Grootmoeders Keuken | Dementiewinkel](#)

Wablief?! - Vergeetwoorden

Ludduvuddu, buikschuiver, nozem. Nederlandse woorden die je steeds minder hoort, zijn voor de één een herinnering en voor de ander nieuw en raadselachtig. Dit spel is een speelse manier om verschillende generaties verhalen te laten delen en in gesprek te laten gaan aan de hand van mooie, gekke en leuke woorden.

Prijs: 14,95, verkrijgbaar bij: [Wablief?! - Vergeetwoorden | Spelplus.nl](#)

Blijf gezond met virtueel fietsen

Als je van fietsen en de natuur houdt, behoort virtueel fietsen tot de mogelijkheid om zoveel mogelijk actief en mobiel te blijven. Ccdsmultimedia biedt fietsroutes aan op usb-stick, die je rechtstreeks op een beeldscherm zoals tv of laptop kunt gebruiken, maar ook op systemen zoals de Silverfit, Qwiek of belevenistafel. Je fietst bijvoorbeeld in het Zuid-Limburgse landschap met heuvels en dorpjes, waardoor de interesse blijft en je gestimuleerd wordt om verder te fietsen. Zie [de webwink](#) voor meer informatie en bekijk via [YouTube](#) de voorbeeld filmpjes.

Youtubekanaal Ontmoetingscentra 3.0

Ken je het [Youtubekanaal Ontmoetingscentra 3.0](#) al? Het kanaal bevat mooie bruikbare voorbeelden om geïnteresseerden te informeren over de interventies Dementalent, Dementelcoach en STAR e-learning. Maar je kunt er zelf ook ideeën opdoen. Bekijk de reeks nieuwe filmpjes met ervaringsverhalen over de

interventies. Doe er je voordeel mee! Verwijs naar dit YouTubekanaal bij subsidieaanvragen als je een van deze interventies bij je eigen ontmoetingscentrum wilt invoeren. Beelden kunnen in korte tijd veel duidelijk maken. Veel inspiratie en kijkplezier gewenst!

Boek: Dementie. Onze zorg

Dit boek is het realistische, tegelijk boeiende verhaal van twee mantelzorgers, Elena de Ru en Elane Lazet, die open vertellen over de onprettige maar zeker ook prettige ervaringen met hun geliefden die de diagnose dementie kregen. Het toont aan dat dementie het leven niet zomaar afsnijdt maar nog een hele tijd vele mogelijkheden biedt. Het geeft ook professionele zorgverleners inzicht in de wereld waarin mensen met dementie en hun mantelzorgers vertoeven. Prijs: €23,90, Bestellen bij: [Dementie. Onze zorg | Dementiewinkel](#)

Boek: deMENSie

Dementie is een ziekte die tot veel verwarring en onzekerheid leidt. Hoe vertel je je vader dat hij op zijn 75ste niet meer naar zijn werk hoeft, omdat hij al tien jaar met pensioen is? Dianca Schüssler leerde steeds beter 'de waarheid ontwijken' en kreeg er een gelukkiger vader voor terug. In dit ontroerende boek vertelt ze over haar fouten en wat ze geleerd heeft. Ze schrijft over de breinkamers, een toevallige ontdekking die ook anderen helpt om een mooi gesprek met mensen met dementie te voeren. Dit boek is een ode aan de zorgkanjers, die zorg menselijker willen maken.

Prijs: €20, verkrijgbaar bij: [deMENSie | Bol.com](#)

FIJNE FEESTDAGEN
en een Gelukkig Nieuwjaar

Deadline kopij volgende nieuwsbrief:
15 mei 2023